

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - **13749864**
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

07 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ
SAYIN DENİZ YAVUZYILMAZ'IN
TBMM 7/29081 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

7/29081
GK 176

SORULAR

Zonguldak'ın Karadeniz Ereğli ilçesinde Bakanlığımıza ait hava ölçüm verilerine göre yılın yaklaşık 200 günü boyunca hava kalitesi "sağlıksız" veya daha kötü kategorilerde seyretmektedir. Bölge halkı özellikle çocuklar, yaşlılar ve kronik hastalığı olan bireyler için endişe duymaktadır.

Öte yandan, son günlerde bölgede faaliyet gösteren Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları (ERDEMİR) tesislerinden yayılan turuncu renkli dumanlar, halk arasında paniğe neden olmuş, görüntüler sosyal medyada ve yerel basında geniş yankı bulmuştur. ERDEMİR yetkililerince yapılan açıklamalarda, bu dumanın 2. Yüksek Fırın'daki teknik bir arıza sonrası basınç düşürme amacıyla yapılan oksijenli müdahaleden kaynaklandığı belirtilmiştir. Ancak şirket tarafından kamuoyuna yapılan açıklama, detaylı bilimsel gerekçelerin sunulmaması, açıklamanın gecikmeli ve kısıtlı bilgilendirme ile yapılması nedeniyle duyulan endişeleri gidermeye yetmemiştir.

Bu nedenle kamuoyunun halk sağlığı açısından tatminkâr bir şekilde bilgilendirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Bu bağlamda:

- 1- Karadeniz Ereğli ilçesindeki hava kalitesi ile ilgili Bakanlığımıza ait 2023 - 2024 yıllarına ve 2025 yılının ilk 6 ayına ait günlük/aylık ölçüm sonuçları nedir? Söz konusu tarihlerde yılın kaç gün boyunca hava kalitesi "sağlıksız" veya daha kötü kategorilerde ölçümlenmiştir.
- 2- Son günlerde ERDEMİR'den yayıldığı görülen turuncu renkli dumanın kimyasal içeriği nedir? Bu gazların halk sağlığına etkisi üzerine Bakanlığınızca yapılmış bir analiz veya bilimsel rapor var mıdır?
- 3- ERDEMİR hakkında son 5 yılda gerçekleştirilen çevre denetimlerinin sayısı, kapsamı ve tarihleri nedir? Bu denetimlerin sonuçlarına göre hangi idari yaptırımlar uygulanmıştır?
- 4- ERDEMİR'in, bacalardan salınan gazlar ve partikül madde yönünden Bakanlığın belirlediği sınır değerleri aşıp aşmadığına ilişkin verilere ulaşılmış mıdır? Varsa son 5 yılda kaç defa ihlal oluşmuştur?
- 5- ERDEMİR'e çevresel iyileştirme yatırımları yapması yönünde Bakanlığınızca yönlendirme, teşvik ya da zorunlu uygulama yapılmış mıdır?
- 6- Karadeniz Ereğli'de solunan hava nedeniyle bölge halkının sağlık durumunun izlenmesine yönelik Sağlık Bakanlığı ile koordineli yürütülen bir tarama, raporlama veya epidemiyolojik çalışma var mıdır?

- 7- ERDEMİR gibi büyük sanayi tesislerine ait çevresel risklerin kamuoyuyla şeffaf biçimde paylaşılması, benzer olaylar sırasında halkın zamanında uyarılması için yürürlükte olan bir iletişim ve kriz yönetim protokolü mevcut mudur?
- 8- Bakanlığınız, Zonguldak Karadeniz Ereğli'de hava kirliliğinin kaynağına inerek kalıcı çözüm üretmeye yönelik kısa, orta ve uzun vadeli planlamalar yapmakta mıdır? Varsa bu planların içerikleri nedir amanız bulunmakta mıdır? 28.05.2025

CEVAPLAR

Bakanlığımızca Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği ve 2013/37 sayılı Bakanlığımız Genelgesi gereği hava kalitesinin korunması ve kirliliğin azaltılması kapsamında illerimizde çalışmalar yapılmaktadır. Sanayi, evsel ısınma ve ulaşım kaynaklı hava emisyonları hesaplanarak, illerimizde taşra teşkilatı koordinasyonunda Temiz Hava Eylem Planları hazırlanmaktadır.

Temiz Hava Eylem Planları'nın uygulanması aşamasında özellikle yerel yönetimlere şehirlerin önceliklerine göre önemli görevler düşmektedir. Zonguldak İli 2025-2029 Temiz Hava Eylem Planı hazırlanmıştır.

Eylem planları Bakanlığımız tarafından geliştirilen Temiz Hava Eylem Planı İzleme (THEP-İZ) yazılımı aracılığıyla takip edilmektedir.

Bakanlığımızca; Ülkemizde Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı çalışmaları 2004 yılında 35 adet hava kalitesi izleme istasyonu ile başlamış olup, şu an itibarıyla 383 adet hava kalitesi izleme istasyonu ile tüm illerimizde saatlik ortalamalar şeklinde 7/24 izlenmekte ve talep edilen tüm bilgiler www.havaizleme.gov.tr web adresi ile Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı Mobil Uygulaması üzerinden vatandaşlarımızın bilgisine sunulmaktadır. Karadeniz Ereğli ilçesinde bulunan hava kalitesi izleme ait detaylı bilgilere www.havaizleme.gov.tr web adresinden ulaşılabilir.

Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi Ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik hükümleri gereği üst seviyeli kuruluş olarak Demir Ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. Dâhili Acil Durum Planı bulunmaktadır.

Ayrıca tesiste oluşan çevresel etkisi bulunan durumları ilgili şirketin 2872 sayılı Çevre Kanunu gereğince Zonguldak Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'ne bildirmek zorundadır.

Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.' ne ait 13 adet kirlletici yükü yüksek bacanın emisyon verileri Bakanlığımız Sürekli İzleme Merkezi (SİM) ile sürekli olarak izlenmektedir. Yapılan izleme sonucunda baca gazı emisyonlarının Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Yönetmeliği'nde belirtilen sınır değerleri aşması durumunda işletmeye idari yaptırım uygulanmaktadır.

01.01.2020 tarihinden itibaren anılan tesiste Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı teknik personelleri tarafından 355 adet denetim gerçekleştirilmiş olup, bu denetimler hem konu bazlı ve birleşik denetimleri içermektedir. Tesis 23.10.2020 ve 29.09.2023 tarihlerinde birleşik denetim kapsamında denetlenmiştir. Bu kapsamda 01.01.2020 tarihinden 01.07.2025 tarihine kadar 6 tane idari yaptırım uygulanmıştır.